

FOGADÓ

ORSZÁGOS VENDÉGLŐS SZAKKÖZLÖNY.

A MAGYAR FOGADÓS-, VENDÉGLŐS- ÉS KÁVÉESIPAR, A BORGAZDASÁG ÉS AZ IDEGENFORGALOM ERDEKEIT KÉPVISELŐ SZAKLAP

Hivatalos szaklapja:

Az „Országos Vendéglős Egyesületnek”, a „Székesfővárosi Vendéglősök és Kocsmárosok Ipartársulatának”, a Szabadkai-, Tolnai-, Vármegyei-, Kassai-, Erzsébetfalvai-, Brassói-, Csepeli-, Sárvár- és vidékei-, Pécs-Baranyai-, Kispesztenidőrci-, Neményvári-, Léva-vidéki-, Szatmármegyei-, Zombori-, Nemescsa- és vidékei-, Hunyadvármegyei-, Csongrádmegyei-, Sopronalád-vidéki-, Sárosmegyei-, Budak és környékei-, Érsekújvár- és vidékei-, Ceglédi-, Marosvásárhely és Marostorda-megyei-, Mezőtur-, Turkeve és Dévaványai fogadós (szállodások) vendéglős, kocsmáros és kávé ipartársulatok illetve egyesületeknek; az Aradi pincér öns. és elh. egylet és több jogelony pincér-asztaltársaságnak és közegyi vendéglős-csoportnak.

TARTALOM:

Sorról-sorra.
Ütő- és tájékoztató szavak a sörügynöknek.
Csak magyarul.
Kávészó dolgok.
Rokkantak, övezgek árva alapja (Sz. G.)
Bor- és pincegazdaság.
Különféle Közlönyek.
A mi kalosaink.
Nyittelek.
Ülletti híreink.
Szerkesztői üzenetek — Hirdetések.

ORSZÁGOS VENDÉGLŐS EGYESÜLET.

Hivatalos helyiség: VIII. ker., Gyulai Pál-utca 9. sz.

Hivatalos órák: minden hétfőn, szerdán és pénteken délután 3—6 óráig

Főhívos és értesítés. Főhívatnak azon vidéki vendéglősök és kocsmárosok, akik az „Országos Vendéglős Egyesület”-nek még nem tagjai, hogy lépjenek be és belépésüket jelentésk be. Bejelentésük után megküldjük az alapszabályokat. *Beviteli díj:* 2 korona. *Évi tagdíj:* 4 korona. Az „O. V. Egyesület” tagjainak szakügyekben tájékoztatást és esetleg jogtanácsot díjtalan nyújt, ha az iródához fordul. Ilyen esetekben a levéllel válaszérteleg megküldendő. *Az elnökség.*

SZEKESFŐVÁROSI VENDÉGLŐSÖK ÉS KOCSMÁROSOK IPARTÁRSULATA.

Hivatalos helyisége: VIII., Gyulai Pál-utca 9. sz.

Hivatalos órák: minden hétfőn, szerdán és pénteken délután 3—6 óráig.

Jogtanácsot az ipartársulat minden tagja ingyen kaphat, ha az íránt az ipartársulat irodájához fordul.

Az ipartársulat mindenemű hivatalos közleménye kizárólag a „Fogadó” útján közzéshet.

Előfizetés.

A t. előfizetők kévelnek, hogy esedékes előfizetéseiket a lejáratkor pontosan utassák meg. Fogadó kiadóhivatala. Bpest, Gyulai Pál-u. 9.

1916. évre szóló

VENDÉGLŐSÖK NAPTÁRA

megjelent. Az 1916-ki „Vendéglősök Naptára”

3 korona 20 fillérbe kerül. Megrendelések

a „Fogadó” kiadóhivatalába,

Bpest, VIII., Gyulai Pál-u. 9. intézőndők.

ELŐFIZETÉS: Egy évre 12, félre 6 K.
LAPMEGJELENÉS: 1-én és 15-ön

Szerkesztő és lapkiadó: F. NY. FLOR. GYÖZÖ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BUDAPEST, VIII., GYULAI PÁL-U. 9.

Sorról-sorra.

Háborus zárórai szabályrendelet. — Egy kis leckeadás a főváros vezetőinek.

Most március 16-tól kezdve, minden vendéglőnek, kávéháznak és minden mulató-nak be kell zárnia éjjeli egyórákor. Ezen idő után nem tarthat nyitva egy italmérési üzlet sem. Csak a vasuti vendéglősök s esetleg azon vendéglői üzletek, amelyeknek nyitvatartását a közszükséglet megkívánja. A közszükséglet, vagyis a közérdek és nem egyes pesti mulatókhoz hasonló kétes híri vállalatoknak az érdeke. A vendéglői iparág nem ilyen kicsinyes célokért, hanem sokkal magasabb szempontok — a nagy általánosság igényeinek kielégítése miatt van. Ez érteni meg ennek a háborus zárórai rendeletnek is a fontosságát, ami különben sikeres hatását abban fogja érezetni, hogy ezen iparágunknak a szekere, lassankint és mindjobban belezökken a rendes kerékgyátsába.

Ezt az új zárórai szabályzatot, mint a különböző sajtói közlések is ösmertették, a belügyi kormány dolgozta ki és rendelte el. A kormány és nem a rendőri hatóság. És ezt azért hangsúlyozzuk, mert a mulatókkal kapcsolatos multikori zenebonából kifolyólag mindenki remélte, de mi is hittük, hogy rendőrhatalomunk egy olyan „rendésnállást” fog eszközölni, amely minden tekintetben kielégítő lesz. A Fogadó annakidején megadta az utmutatást, hogy ezt a kérdést, mint lehet helyesen megoldani. Főkapitányságunk azonban csak amolyan félrendsabályt léptetett életbe, s a zavarok magvát érintetlenül hagyta. A kormányt bizonyára ez a félintézkedés s az ennek nyomán támadt elégedetlenség bírta arra, hogy ezen a téren alapos rendet teremtsen.

A kormánynak ez a helyes és elősmérésre méltó ténye, enyhén szólva, egy kis „leckeadás” is a fővárosi hatóságok részére. Leckeadás arra nézve, hogy a fontosabb kérdéseknél a földadat-teljesítésnek is hasonló gonddal és alapos megfontolással kell történni. Félműveléssel és rendszabályokkal sikert nem le-

het elérni. Ezt akárhányszor tapasztalhattuk a vendéglősiparral kapcsolatos ügyeknél, amikor fővárosunk vezetőisége nagy megkerüléssel vagy épp ellenkezőleg érvényesítette eljárását. Belügyi kormányunknak ez a mostani zárórai intézkedése tanulságos ama vezető körökre és talán — tanulnak belőle.

A belügykormány figyelmét és érdeklődését, még egy fontos ügyben szeretnénk fölkelteni.

Egy és egyegy év óta instáljuk Budapest székesfővárosunk vezetőit, hol a polgármestert, hol a főkapitányt, hogy a főváros utcái és házairól szinte lerikító, idegen szavu cím- és föliratoknak magyarral való kicserélésére nézve, hozzanak valamely rendeletet, s utasítsanak abban minden cég- és üzletlajdonost, hogy a magyarság személt bántó s a jó izlésbe annyira beleütköző ezen idegen zaggyvasagot kizsöböljék ki. A háború körtését követő első hónapokban mindenütt — még az ellenséges nemzetek fővárosaiban is — hadat üzentek az ilyen cél- és oknélküli idegenszerűségnek. Berlinben s a többi németországi városokban pedig, nemcsak az idegen üzleti föliratokat, hanem az étlapok valamint a kereskedelmi és egyéb üzleti számlák idegen szavait is teljesen kipusztították. S ezt a mindenképpen helyes és okos példát Bécsben, sőt némely semleges állam fővárosában is követték. Csupán csak a magyar főváros hatóságai tartották kicsinyesnek azt a dolgot, amelyhez a berlini kitűnő Jagow és más ilyen derék férfiak, oly lelkes buzgalommal fogtak hozzá és vittek sikerre. A belügyi miniszteriumban, ahol azt a bizonyos *kölellességérzetet* egész másként fogják föl és gyakorolják, talán erre a kérdésre is találnak valami helyes megoldási módot. Ez a kérdés nemcsak Budapest magyar jellege szempontjából, hanem gazdasági-politikai szempontból is igen fontos s ez okból érdemes arra, hogy belügyi kormányunk érdeklődjék iránta és foglalkozzon vele.

„FOGADÓ NYOMDA ÉS LAPKIADÓVÁLLALAT”

BUDAPEST, VIII. KERÜLET
SZENTKIRALYI-UTCA 34.

Távbeszélő: JÓZSEF 39—70.
(Telefon)

Vendéglői és ávéházi nyomtatványok nagy raktára. A legszebb és izlésesb kivitelben készülnek: Nyitvatartók, árjegyzékek, társulati és egyleti évi jelentések, közgyűlési meghívók és az összes fogadói, vendéglői és kávéházi nyomtatványok u. m.: étlapok, borjegyzékek, könyvia-, sőtés és kávéházi iver, asztalkártyák, bérleltűzetek, szobajelentések stb. □ □ □

Utó és tájékoztató szavak a sörgyben.

A német és osztrák sörör és a mi sörparunk fejlesztéséről.

A bécsi „a'la pilseni sör“ pécsi sör.

Utána vagyunk már a „sörhiány“ okozta üzleti csapásnak és elintéztést nyert az újabb „söráremelés“ kérdése is, amely mint mindig, ezuttal is kellemetlenül hatott a leginkább érdekelt felekre — a vendéglősökre. Véglégslebonyolítást nyertek pedig ezek a kérdések azon a február 15-ki vendéglős-gyűlésen, amelyet a három budapesti szakipartársulat hívott egybe s amelyen több vidéki kiküldött is részt vett. Erről a gyűlésről az előző „Fogadó“ beszámolt, de idő- és térbeli hiány miatt csak kivonatossan, vagyis úgy, hogy egyes beszédeknek csak a magvát említettük meg. Ez a kevésbé kiemert közlés aztán sok félreértésre adott okot s ezekről úgy szeretünk tudomást, hogy többen levélben fordultak hozzánk s a levelek írói azt kérdezték, hogy a Fogadó miért nem közölte a fenti gyűlésen benyújtott és határozattá emelt azt a javaslatot, mely egy új sörgyár létesítését ajánlotta? Hogy ezt az értesülést honnan szereztek ezek a kartársak, nem tudjuk, és épp ezért tartjuk szükségesnek erre a kérdésre a jelen tájékoztató sorokban kitérni.

Mielőtt azonban tovább mennénk, megjegyezni óhajtjuk, hogy a február 15-ki gyűlésen ilyen értelmű javaslat sem benyújtva, sem határozattá emelve nem lett, hanem csak szó volt róla. Szóvá tette pedig ezt a kérdést a Fogadóból is előnyösen ismert Németh Aladár, a debreceni Bika-fogadó főprokuristája, a mi derek sörstatisztikusunk, aki a sörgyártásra vonatkozó adatokat amolyan igazi szakavatottsággal gyűjti és kezeli. Kitént egy a Fogadóban a múlt év elején hozott cikkéből is, amelyben a mi kevésbé fejlett söriparunkkal, Németország és Ausztriának fejlett söriparát állította szembe. Mostani beszédének ez a része is ilyen alapon mozog és így terjed ki erre a kérdésre: „Az „Árparekivárlási“ rendeletet német minta után készítette a kormány, így a fölterjesztendő emlékiratban az ármegállapításon (maximálás) kívül a külföldre illetéget az Ausztriába irányuló sörkivitel megtiltását is kellene kéri. A baj igazi oka azonban söriparunk fejlettségében van. Mert hogyan is állunk e tekintetben? Magyarországon mindössze 87 sörgyár van; míg Ausztriában 1550. Németországban pedig több mint 21 ezer sörfőzde gyártja és ontja a sárga levét. Így a mi sörparunk a szövetséges Németország valamint Ausztria sörgyártása mellett, valóságilag eltűnik. Radikális megoldást elérni csak úgy lehetne, ha az ország vendéglősei szövetezetei alapon egy nagyszabású sörgyártat alapítanak oly kikötéssel, hogy az semmiféle kartelnek a tagja nem lehet. E célból egy bizottság kiküldését javaslom.“

Tehát itt és ennyiben történt szó az új sörgyárról, amit aztán többen bizonyára téves értesülés alapján, félremagyaráztak. A gyűlés azonban nem foglalt állást ebben a kérdésben, minthogy egy ilyen intézménynek a létesítése a mai zavaros időben, a lehetlenséggel határozott. A söripari gazdaságunkra vonatkozókat azonban nem érdektelen tudni, de kiváltképpen fontossággal bírna, ha ezt a kérdést az illetékes kormány venné ta-

mulmányozás alá és pártfogolná olyképen, hogy a hazai sörgyártás fejlesztése és biztosítására még a mai nehéz időkben is minden lehető könnyítést megadjon. Sörreink minőség dolgában vetélkednek a fenti államokban gyártott legjobb sörökkel, így kívánni való egyedül csak a mennyiség gyártás terén van és — mint ezt a Fogadónak egy múlt évi közleménye fejtegette — söripari gazdaságunk csakis ebben a fejlődésében szorul a hivatkozott tényezők támogatására.

Az itt következő sorok egy előző közleményünknek a hibáját javítják ki. A múlt számunkban hozott „Bécsi levél“-ben az „a'la pilseni sör“-rel kapcsolatban fordult elő az tévedés, hogy ez a kitűnő minőségű sör egy soproni sörgyár termékének lett föltüntetve. A „Bécsi levél“ írója, hamarosan észrevette a hibát és küldte helyreigazító sorait, de egyidejűleg kapunk levelet a fenti sörterméket előállító sörfőzdektől is. Ezek a „kijavító sorok“ egyszerűsind kellemes meglepetéssel szolgáltak, mint kitént, hogy a Bécsben anyyira fölkapott magyar „a'la pilseni sör“ (az ismert „Pannonia sör“) gyártója nem más, mint a mi körünkben is jó hírnévnek örvendő pécsi „Hirschfeld S. sörgyár r.-t.“ A legérdekesebbek pedig eme sörtermékek az előállítási körülményei, amelyek ugyancsak a pécsi sörgyár levélből tűnnek ki. Ezért is ezt a levelet a maga egészében és a következőkben ismertetjük.

A „Fogadó“ t. szerkesztőségének, Budapest. Bécses lapjuk március 1-i számában érdeklődéssel olvastuk a „Bécsi levél“ című cikket, azonban annak egy tévedésére kell szíves figyelmüket felhívunk. Ugyanis úgy a világos (a'la pilseni) mint a barna (dupla malata) „Pannonia sör“ a mi törvényesen védjegyzett márkánk, tehát ilyen elnevezés alatt, sem a fentemlített cikkben megnevezett sörgyár, sem más sörfőzde termékeit forgalomba nem hozhatja.

Ennek ellenében megjegyezzük, hogy a mi sörgyárunk szállít már hónapok óta Bécs legelőkelőbb és legforgalmasabb vendéglői számára *kisegítésképen* sörmenyiségeket, azonban nem kell talán külön is hangsúlyoznunk, miszerint ez a sör természetesen nem a kormány által a sörgyáraknak engedélyezett félárpakotingsból került ki, hanem — és épp ez magyarázza meg a bécsi magasabb árakat is, amelyekel a hazai fogyasztók meg sem fizetnének, — egynehány bécsi nagyvendéglős el tudta magát határozni, a malatagyárak kezében volt kisebb szabad malatáquantumnak horribilis áron való megszerzésére, mely malátát aztán nálunk sörrel dolgoztatták föl. Míg békeidőben a malata ára 26—28 korona volt métermansáknént s a normális malatáár még a háborúban is 60 korona körül mozgott, addig az említett szabad malatamennyiségek 150—180 koronás áron vásároltattak meg olyanok által, akik mindenáron sörhöz akartak jutni és mindennél fontosabbnak tartották, hogy a vendégeiket jó sörrel, ha mindjárt drága áron is elláthassák.

Fentiek folytán annyi szerény érdemet mindenesetre vindikálhatunk magunknak, hogy ma immár úgy a császárvárosban mint egész Ausztriában elismerik, hogy Magyarországon is tudnak jó sört gyártani, s azt szívesen fogyasztják Bécsben, Polában, Lembergben, Laibachban egyaránt, de egyáltalában min-

denütt, ahol a mi drága véreink: hős katonáink megfordulnak; így legalább nem kell nélkülözőnők az itthon megszokott kedvelt italt, amely erőt és kitartást is kölcsönöz nekik.

Kiváló tisztelettel
Hirschfeld S. sörgyár r.-t.
igazgatósa.

Csak magyarul.

Fogadót, vendéglőt vagy kávéházat ha létesítünk (nyitunk), csak magyaros hangzású címmel lássuk el, vagy a saját nevünk „cimen“ vezessük. Fogadói (szállodai) üzletnél ne a „szálloda“ szót, hanem a „fogadó“ szót alkalmazzuk, mert a „szálloda“ nem magyaros, (sz. „Einkehrwirtschhaus“-ból származik). — „Beszálló-vendéglő“ helyett a magyar nótában is megörökített szép „Vendéggfogadó“ szót használjuk.

Étlápirásnál étlápirók és éthordók ne használjanak idegen. pl. francia és angol ételneveket. Csak magyarul írjanak. A magyar becést és önérzet teszi a mai időkben minden magyarnak kötelességévé, hogy: csak magyarul gondolkozzon és cselekedjen.

A magyar nyelv tisztasága szempontjából csak e irandó. Cz (ceze) betűt se névben, se más szóban ne írjon senki.

Kávéházi dolgok.

Négyfilléres áremelés.

A budapesti kávéosok e hónapnak elejétől kezdve négy fillérel tölemelték a kávé árát, a főlős- és habos-findsától a pikoló-csészéig. Nem valami nagy ez az árdragítás, de a lapok olyan zenebonát csaptak miatta, hogy olvasóinknak a fülük dobja is belefájdulhatott. A cukor árát nem rég sróflották föl jóval nagyobb százalékkal, a nyers kávé és más kávéházi cikkek ára is nem rég szállott föl; ezeket azonban észre se látszóttak venni. Pedig ezekre is figyelemmel szükséges lenni, minthogy ennek természetes folyományaként állott elő a mostani drágítás. Van még egy figyelemre méltó körülmény, mely az említett sajtói megróvás alapatlansága mellett szól, s amiről a „Fogadó“ nem egyszer írt. Erről egy kávéházi törzsvendég, tehát nem szakbeli egyén, a kávéáremelés alkalmával többek előtt ezt a kijelentést tette:

„Állandó kávéházi látogató vagyok; ha nekem vagy bárki vendég társamnak, a kávéházban tetszik lebzselni 3—4 óra hosszat, sőt tovább is, ezt minden belső-furdulás nélkül tehetjük, ezért senki se szól. Pedig ezidő alatt legalább is tizenöt-ször vesszük igénybe a pincéri szolgálótat s miután a kávéházi vendégek közül a legtöbben nem éppen szorozhatók a nyugalmasan vérték köze; többször össze is akaszodunk, hol a kiszolgáló, hol a főpincérel és nem ritka esetben, magával a kávéossal is. S ezek mindezt egész természetesen tudják s a folytonos zsörtölődések és kellemetlenségek miatt egy esetben meg éreztetik nemtetszésüket. Próbálnánk meg csak így viselkedni: kávé, újság, szivar stb. miatt folyton zsörtölődni, a világitást, melegget stb. kifogásolni a saját otthonunkban; kedves éltápiraink már a második alkalommal egy elvénnek a kedvünket mindentől, hogy többet se vágyódnánk a kedves otthon kényelmére. Következésképpen azt a nyugalmat és kényelmet, amit a közönség azokban a „füstös“ kávéházakban élvez; semmi áron és semmi réven nem lehetséges megszerezni. S mindezt egy fekete vagy fehérekávénak az árán biztosíthatják maguknak. Hát, jóhet számításba nálam és mindazoknál, akik erre a kényelemre akár élvezeti (lukszus), akár üzleti szempontból vágyódnak, az a 4 vagy 10 fillé-

lényi ártóbblet? A végső igazság pedig ebben a kérdésben az, hogy akinél zavarólag hat ez a kis ártóbblet — az maradjon otthon és ne járjon kávéháza.

A mostani és egyáltalán a minden időbeni kávéáremelések okát leghelyesebben ezek a szavak világítják meg. Mert bizony való igazság, s ezt legjobban a kávéházi életet ösmerők tudhatják, hogy olyan kényelmes és a különböző szórakozásra, valamint az üzleti és egyéb dolgokra annyi alkalmas módot, mint a kávéházakban, sehol se lehet találni. Mindezeknek azonban ára van és ez azzal a pár piculával, amit eddig szedtek a kávéházakban, nincsen megfizetve. Ez tény igazság. Azonban van itt más igazság is, amit viszont a budapesti kávéháztulajdonosoknak kell megszívlelni. Tudniük, amikor az ilyen áremelések történnek, gondoljanak egyébre is, mint a fokozódott üzleti kiadások rendezhetésére. A személyzettel szemben is vannak „kiadási” kötelezettségek és ennek is eleget kell — és lehet is ilyenkor — tenni. Hogy mint és hogyan? A helyes feleletet erre egy kávéházi öreg pincér, az itt következő sorokban adja meg.

— A fővárosi kávéosok — írja ez a régi alkalmazott — a mostani áremelés alkalmával, megint nem gondoltak az alkalmazottak gazdasági érdekeivel, noha ezt elintézní igen kevésből állott volna. Az egyszerű megoldási módja ennek a kérdésnek az, hogy amikor a mindgyere fokozódó üzleti költségek áremelésre utalják a kávéosokat; eszközöljék ezt úgy, hogy az emelési többlet az csapjának hozzá még egy vagy két fillért s ezt tisztán a személyzet fizetésére javítására utalják. A mi foglalkozásunkban és kiváltképpen a fővárosi kávéiparban, minden mód meg van arra, hogy a kávéházi pincérek tisztességesen és gondatlanul élhessenek. Nincs rávalva egy alkalmazott se, hogy nyomort vagy nélkülözést lásson. S ehhez nem kell egyéb, mint egy kis emberséges belátás és jóakarát a kávéosok társulata ama vezetői részéről, akik koronként az ilyen áremelés eszközeit vetik föl és juttatják érvényesülésre. A közönség, mint az eddigi tapasztalatok mutatják, hangsúlyosabb ellenvetéssel sose él, de nem is élhet, mert erre semmi oka sincsen. Nekünk azonban, t. i. pincéreknek, akik a vendégek óhajait mindig a legnagyobb előzékenységgel teljesítjük, meg vannak az okaink arra, hogy kávé-gazdáink a mi javaink „emelésére” is figyelemmel legyenek. Mert bár a vendégek, ha jogosnak is tudják az eféle drágításokat s a legdrágább dolgot is minden megjegyzés nélkül egyenlítik ki, de ahhoz már szükkeblük, hogy a szokásos kiszolgálási díjat megadják. Már csupán ezen okból is szükségesnek mutatkozik a kávé árának ujjab pár fillérral való emelése.

Rokkantak, árvák és özvegyek alapja.

A vendéglős és pincér urak figyelmébe!

Már régóta figyelem a Fogadó hasábjait és már régóta várok valamit, aminek jönnie kellett volna, de sajnos... hiába.

Ez a nagy háború rengeteg áldozatot követel: emberéletben, anyagokban egyaránt. A mi szakmabelieink közül is már sok az áldozat és ez a szám minden nappal — valószerűleg — nem apadni, de növekedni fog. Egyik napilap közölte a napokban, hogy már vagy félszáz ezer az

árvák száma... Ugyan mennyi ebből a vendéglősök és pincérek árvája?

Tehát egy kérdés fordulok a vendéglős és pincér urakhoz. De hogy tévedés ne legyen, ebbe bele értem a fogadós (szállodás) kávé, nemkülönben az éttermi, kávéházi és sörházi pincér urakat is. A háború után nemcsak a rokkantak, árvák, özvegyek, de talán az épen maradt szakmabeliek is segélyre szorulnak. Teremtünk egy alapot, amelynek az a rendeltetése lenne, hogy segítsen a segélyre szorultakon. A vendéglős és kávésszakma egy oly hatalmas tényező, hogy minden nagyobb megrázkódtatás nélkül lehetne ezen szakmához illő összeget összegyűjteni. Az erre való felhívást kerestem én már rég a Fogadóban, de csak nem akart megjönni. (Pedig jött, több alakban és állandóan, de sajnos, kevés anyagi sikerrel járt; ugyálszik *ezokból* nem vette észre cikkirő azokat a közléseket. Szerk.) Tehát, én bocsátom ki ezt a felhívást és kérem az összes kartársakat, karolják fel ezt a szent ügyet. Nem azt a fillért akarom én elkérni ezen felhívással, ami a mindennapiakra kell és nem azoktól kérek, akiknek nincs: csak azoktól akiknek feleslegük van és azoktól, akik a háború előtti fényűzést még mindig megengedhetik magának.

Tudom, hogy sokan lesznek, akik félreértnek; ez okból is, előre meg szeretném magyarázni a dolgot, ne hogy bármi kis félreértés ártson az ügy sikerének. Mi, akik már másfél éven túl legyverben vagyunk — szinte más életet éltünk odahaza. De most? Már másfél év óta bizony az étlapiró ur hanyag. Vagy a kréta drága, de bizony nem igen erőlteti meg magát; reggeli: fekete kávé; ebéd: leves, hus, sárgarépa főzelék; vacsora: fekete kávé, *schluss!* Nem akarok hosszú lenni, de próbáljak meg az otthonmaradottak is, egyszer-mászor talán lehetne egy pohár sörrrel kevesebbet inni, vagy egy szivarral kevesebbet szívni, vagy épen a kártyapartikat csak szórakozásból játszani, a ferblit, makoat ellelejtetni stb. és akkor — szinte észrevétlenül — lehet a fenti célra hatalmas összegeket összegyűjteni. Ez az összeg talán pénzbeli kamatot nem hoz, de a megsegített árvák, özvegyek és rokkantak hálaökönyveinek minden cseppje áldást jelent az adakozóra.

A Fogadó talán vállalkozik a fenti célra gyűjtendő összeg kezelésére vagy talán kijelöl arra alkalmas embereket, akik minél előbb kezükbe veszik az ügyet. A magam részéről mást nem tehetek, mint *lénungom tíz százalékát* minden hónapban beküldöm újévtől számítva. Talán akadnak kartársak, akik ezt szinte megteszik. Csak minél gyorsabban, mert már is elkéstünk! Előre is üdvözlöm azon nemes férfiakat, akik e nemes ügy vezetését elvállalják.

Hazafias üdvözléssel

Sarajevo, 1916. február 20-án.

Szentmiklósi Gábor
néptökölő.

BOR- ÉS PINCEGAZDASÁG.

Megbarnult borok javítása.)

3. A megbarnulás elkerülése.

A barnulás nagyon könnyen elkerülhető, de nagyon nehezen gyógyítható. Hogy a bajnak

elejét vehessük, mindenekelőtt gondoskodunk kell e fűrtök helyes megválogatásáról, minden rothadt és penészes bogó eltávolításáról. Oly évjáratokban, melyekben rothadás és nagy a penészképződés, a cefrét mielőbb le kell sajtolnunk, a mustot és bort pedig a levegővel való tulságos és szükségteien érintkezéstől megóvnunk. A pincekezelésnél két rendelkezésünkre álló eljárásal biztosan megsemmisíthetjük a kóranyagot és megátolhatjuk a barnulást. Ezek egyike a még ki nem fort mustnak vagy a kész bornak hevítése (*pasztörizálás*), tehát azoknak 60—70 Celsius fokig való fölmelegítése, midőn is előzetesen hektoliterenkint 5 gramm káliummetaszulfítot adunk a borhoz.

A másik védekező szer a *kénés sav*, és pedig vagy 10—20 gramm káliummetaszulfít hozzáadásával hektoliterenkint, vagy a hordóknak erős kénézése, legalább 3—4 grammként egy hektoliter hordótartalomra számítva. Rothadt és penészes fűrtök edes mustját előnyösen kezelhetjük már az erjedés előtt káliummetaszulfittal, pl. 5—20 grammal hektoliterenkint vagy kénézzük. Ilyen esetekben különösen ajánlatos a tisztán tenyésztett erjesztő felhasználása.

4. Barnuló borok kezelése.

Ha valamely bor hajlandónak mutatkozik a barnulásra, anélkül, hogy a hordóban már megbarnult volna, akkor a bajnak véleleges fellépésének úgy állhatunk ellent, hogy a barnulás elkerülésére a fent felsorolt eljárásokat alkalmazzuk, tehát vagy a hevítést, vagy a 10—20 gramm káliummetaszulfittal való kezelést, illetve levegő mellőzése mellett erősen kénézett hordóba való átfejtést. Ha a barnulásra hajlandó bor még az erjedési állapotban van, ahol a káliummetaszulfít pótlékának nem volna ideje, hogy a borban eloszódjék, akkor az erjedésben levő, illetve a szállítókosziból megtöltendő üres hordókba 10—20 gramm szilárd káliummetaszulfítot adunk hektoliterenkint, vagy erősen kénézzük és a bort rásvájtuzzuk.

A káliummetaszulfít vagy a kénézés tehát feltétlen biztos szer a barnulás ellen; csak idejében kell alkalmaznunk.

KÜLÖNFÉLE KOZLEMÉNYEK

A hátralekos előfizetőkhoz. Főlkérjük azon t. előfizetőinket, akik előfizetésüket eddiggel elmulasztották rendezni, hogy hátralekos tartozásukat sziveskedjenek kiegyenlíteni, annál inkább is, mert lapunknak szintén kötelességei vannak. Midőn ezt a körülményt ismétellen is figyelmébe ajánljuk t. hátralekos előfizetőinknek, egyben kérjük, hogy az előzőleg vett vagy a jelen számbhoz csatolt postautalványon az esedékes összeget ne mulasszák el büküldeni. Az előfizetési és minden egyéb pénzek a „Fogadó” kiadóhivatának, Budapest, VIII. ker. Gyulai-Pál utca 9. küldendők be.

Harctéri olvasóink figyelmét ezuttal is felhívjuk, hogy harctéri változásokor és egyáltalán minden esetben, címüket — az ezred nevét v. számát és ugyanígy a harctérületen kívül eső állomáshelyük nevét és postáját, mindig pontosan és olvashatóan írják ki. Többször megtörtént már, hogy a sürögösen küldeni kért lapok a hiányosan irt cím miatt nem juthattak el a rendeltetési helyre, amiről aztán egy értesültünk, hogy t. harcos olvasóink a lap küldetést ismétellen megsürgették. Ugyanezeket figyelmükbe ajánljuk a kórhá-

zakban, lábadozó és üdülőhelyeken lévő katonáinknak is.

Az italmérő üzletek zárójára. Nem régen volt szó e lapokban a mulatók zárójárjáról. Azt írtuk akkor, hogy a fővárosi „t ngi-tánc” s némely orleum-mulató, megrendszabályozására a kérdést leegyszerűbben úgy lehet megoldani, hogy italmérési engedélyükre alkalmazzák a vendéglőkre vonatkozó szabályt. Ugy t. i. így a mulatók se alkalmazzák az éjteli egy órán tul italmérési engedélyüket. Azóta elmúlt egy kicsike idő és hogy, hogy nem, hire terjedt, hogy — szabályozni fogják az éjteli zárójrat. Kinek és minek a zárójráját? A kávéházakat, vendéglőket vagy a — mulatókét? A szállingó hírek kapcsán ilyen kérdések merültek föl, míg nem aztán e hónap elejével megjött rá a felelet, még pedig egy szabályrendelet képében, amelyben a belügyi kormány eltiltja az italméréssel foglalkozó üzleteknek s ugyszint a mulatóknak az éjteli egy órán tul való nyitvatartását. Ennek a háborus zárójrai rendeleteknek a szövege így hangzik:

A belügyminiszter a háboru esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott jogszabályokban kapott felhatalmazás alapján 19.179/1916. szám alatt kiadott rendeletével eltiltotta, hogy a mulatóhelyeket, kocsmákat, italmérő vagy elárúsító és más hasonló üzleteket (bodega, automata, büfé, bar, stb.) éjtél után egy óránál tovább nyitva tartásák. A rendőrhatalóság az érvényes jogszabályban megállapított zárójrat éjtél után egy órán tul terjedő időre kintelelesen sem hosszabbíthatja meg. Az említett helyiségeket, ha a fennálló jogszabályban későbbi időpont nincs megállapítva, reggel öt óra előtt rendszerint nem szabad kinyitni. Ez alól a rendelkezés alól a rendőrhatalóság megokolt esetekben a helyi viszonyoknak megfelelő kivételeket engedélyezhet. E rendelkezések nem vonatkoznak a vasuti vendéglőkre, ha nyitvatartásukat az utazó közönség érdekei kívánják. Aki ezeket a rendelkezéseket megszegi, kihágást követ el és két hónapig terjedhető elzárással büntethető. E kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak mint rendőri büntetőbírósnak, Budapesten a magyar királyi államrendőrségnek hatáskörébe tartozik. Az új rendelet március 16-án lép életbe.

Az itteni rendelet kiadásánál egy kis tévedés történt, amennyiben a kávéházak kimaradtak a rendeletből. A tollbírtal nyomban kijavították s a pótlásként kiadott rendelet a kávéházak zárójráját is a fentiekkel egyidőben állapította meg.

Borvásárlók figyelmébe. A mult és az előző évben tudvalegmen igen sok helyen nagyorron rosszul fizetett a szőlőtermés, ami aztán a jó borok iránti nagyobb keresletet vonta maga után. Az ismert „Visontai” és mátrahegyaljai szőlőtelepek borért. r. t. igazgatóságát is ez indította arra, hogy a régi évjáratok féltve őrzött kincseit forgalomba hozza. A Visontamátra bortermező társ. szőlőtelepein különben a mult évi termés is jól beütött, és ezt fenntekelt ezuttal is a t. borvásárló vendéglősök figyelmébe ajánljuk.

Száz darab Törley dugót küldött föl a Fogadóhoz Schmitzer János, a nagyszabedni Unikum-kávéház főpincére, oly kérelemmel, hogy azokat váltsuk be és az összeget fordítsuk jótékony célra. A Törley pezsgőgyár kitűnő vezetősége szives készséggel eszközölte a beváltást. A kapott összeget, 10 kor. a „bena vagy sulyosan sebesült pincér-katondk” javára adakozott s az ezen összeget kezelő „Orsz. Vendéglős Egyesület” vezetőségének utaltuk át.

A kávé árának újabb emelkedése. Dánia, Norvégia és Svédország megtiltotta a kávé kivételét, míg

Hollandiában e hónap elejétől tették közzé a kávékivétel tilalmáról szóló rendeletet. A következménye ennek (az angol presszióra csinált) tilalomnak persze az lesz, hogy a már ma is rendkívül magas árak, még inkább emelkedni fognak.

Magyarok Belgrádban. Belgrádban a katonai és polgári hatóságok välvettev azon dolgoznak, hogy ismét rendes állapotot teremtsenek. Ez a törekvés szemmel láthatólag sikerül is. A bezárt üzletek egyenként ujra megnyitnak s a vállalkozó kedvnek nagy kilátása nyílik a mi Nándorjehárvárunkban. Sajnos, a mi iparunkhoz tartozók közül kevés szemfüles vállalkozó akadt, hogy Belgrádban befészkeljék magukat. Sokkal nagyobb buzgalmat fejtettek ki a horvát kartársak, kik közül néhányan sikerült is vendéglői engedélyt elnyerni. Nagyban érdeklődtek a bécsi üzletemberek is, amit a Belgrádban megjelenő német újság is igazol. Ez az újság egyre közli a hirdetésekkel, hogy „Wiener Restaurant” vagy „Wiener Kafé” részére helyiség keresetnek. Pedig a budapestieknek sokkal közelebb volna Belgrád, ahol a „piacot” valóban kár másoknak átengedni. Ha komoly, megbízható üzletemberek, megfelelő ajánlással, a belgrádi katonai kormányzósághoz fordulnak, vállalkozásukban bizonyára a legmesszebbmenő pártfogásban részesülhetnek. Azután meg azt sem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a magyar vendéglősök iránt a szerbek mégis csak több rokonszenvvel vannak, mint a bécsiekkel szemben.

HÁZASSÁGI HIREK. Treit Gusztáv főpincér eljegyezte Kildódy Teréz kisasszonyt Salgótarjánban.

Magyar városok csak magyarul gondolkoznak. Vidéki városaink mozgalmat indítottak aziránt, hogy a behozott pezsgőt megadóztassák. A mozgalom kezdeményezője állítólag Székesfehérvár szab. kir. város. Ugy mondják, a belügyminiszterium az erre vonatkozó szabályrendelet jóváhagyását kilátásba helyezte, sőt Temesváron már vigan szedik is a pezsgő-adót. Legközelebb Nagyvárad, Arad, Kolozsvár, Kassa és Szeged kívánja a pezsgőt megadóztatni. — Mi nagyon jól tudjuk, hogy a mi ipar- és idegenforgalom szegény városaink „kasszája” mindig kong az ürességtől és egyes hivatalok mást se tesznek, mint az új adónemek kigondolásán fáradoznak. Ámde, ha az élvezeti (luxus) cikkekre akarnak külön adót kivetni, akkor talán gondolkozzanak elsősorban magyarul és az idegen termékek adóztassák meg. Aki francia, angol vagy pláne olasz pezsgőt akar inni, az fizessen ezért a kiskörű „hazaárulásért” néhány korona külön adót a magyar kulturális célokra. Vegyék azután sorra a külföldi ásványvizeket és ezeket is adóztassák meg jól. De a virágzásnak induló magyar pezsgőipar nem kortátozódik az ilyen szatócs garasokodással. Eddig nem lehetett a francia és a többi külföldi pezsgő- és likőrfélékre külön városi adót kivetni, mert a miniszteriumban az erre vonatkozó szabályrendeleteket nem hagyhatták jóvá, az illető államokkal kötött kereskedelmi szerződések miatt. De most ezek a szerződések semmissek, tehát minden magyar város helyesen cselekedne, ha a kedvező időpontot felhasználva, olyan szabályrendeletet tésítesen, amelynek alapján a pezsgő, borpárlat (cognac) édesített pálinka (likőr) ásványvíz és egyéb ilyen terméket meg lehetne adóztatni. A béke helyreállítás után, ha majd ujra tárgyalják a

kormányok a kereskedelmi szerződéseket, legalább akkor már mint egy meglevő állapot, vagyis mintegy a városokra ruházott adószedési jog lesz tekintve ez a külön városi beviteli vámszedés. De a saját iparunkat ne akarjuk az éféle adókkal megnyomorítani. Itt említjük meg, hogy hivatalos körök állítása szerint soha annyi magyar pezsgő nem fogyott, mint 1915-ben. Persze, mert nem volt behozatal.

Lesz még cigánylakodalom — és még más is — mondja a Bendeguz-étterem Balamkér gyereke. Például — lesz még kukoricakenyér is az asztalon... Ami már volt is és nem is olyan régen, épen csak tavaly. Míndezt pedig abból következeti a mi borosunk, mert Ausztriában már e hónap elejével elrendelték, hogy 20% kukorica-liszet kell a kenyérliszthez adni. Szomszédaink tehát máris élvezik a finom kukoricás kenyeret. Jó móri kománknak, az a szép zöld leveles-lombos kukoricával szegélyezett móri hegyek során, derűlőben napja, merthogy megint kilátása van azt dudarászni, hogy: „a híres móri, annál jobban csuszik a kukoricára”.

Hadi pincérek. A hadiállapotok magukkal hozták a „hadi pincérek” is. Hogy milyenek ezek? Ezt egy miskolci pincér (Kis Kaifás) adja tudtunkra. Ugy írja a mi t. Kaifás barátunk, hogy azok a pincérek, akiknek a sors megadta, hogy itthon maradjanak, alig juthatnak álláshoz a sok hadi pincér miatt. Kiváltképpen a „fizetői” állásokat törekednek lefoglalni, s ez sikerül is nekik, mert minden nagyságu díjat (honorát) megadnak, amit csak kérnek az ügynökök. A legtöbb hadi pincér kettes alakok közül kerül ki s ahol dolgoznak, ott a vendég és pincér közötti bizalomnak és egyéb jobb viszonyoknak örökre befellegzett. A levélíró maga is dolgozott ilyen hadi pincérral és azért állíthatja ezeket. A vendéglős és kávé főnökök jóindulatu figyelmébe azt ajánlja, hogy küszöböljék ki üzleteikből ezeket a homályos alakokat.

A szikviz ára is fölemelkedett. A budapesti szikvizgyárosok 4 fillérel drágították meg ennek a fogyasztási cikknek az árát e hónap eleje óta.

A borvizsgáló-bizottság tagjai 1916-ban.

A földmívelésügyi miniszter a budapesti borvizsgáló bizottság elnökévé: Gergely Gyulát s tagokká: Drucker Jenőt, dr. Forster Eleket, Hertelendy Ferencet, Koricsánszky Jánost, Lindmayer Ferencet és a kolozsvári borvizsgáló bizottság elnökévé: Béli Akos gróft s tagokká: Jósika Gábor bárót, Lázár István gróft, Szentkirályi Akos dr., Tokaji Lászlót és Wein Józsefet nevezte ki.

APRÓ ESEMÉNYEK. A tükörüveg ára 10 százalékkal leszállt. Ez a vivmány a német tükörüveggyárak szövetségét dicséri, minthogy a feati leszállást ez a szövetség eszközölte. — A háboru ára. Egy zürichi pénzügyi szaklap kiszámította, hogy kinek mennyibe kerül a háboru. Eszerint egy magyar honpolgára 217 frank, egy osztrákra 324, egy németre 473, egy franciára 708 és egy angolra 796 frank esik. A mai szent napig ennyibe került kinek-kinek a háboru. — Egy tekeművész meghalt — írta az újdondások. A jobblétre szenderült biliárdművész, Vignaux volt, aki ezen művészet legmagasabb fokára 1592 darabban vagyis ponttal jutott el. Ugyanis egy óra alatt annyit sikerült neki csinálni. Boldogult Sztanój Miklós és Hegyháti S. szintén jól kezelték a dákot, de ezen francia származó tekeművészhez képest, valószínűs, „kismiskák” voltak. — **Kéves a szivarka,** vagyis a cigaretták, szerencsére nem nálunk, hanem Bécsben. A „császárvárosban, írja egy 6smérőstől, szinte sárnak az emberek a cigarettá után.” Sport, hólgy drága kincserít sincs, de a többi népszerűbb szivarkából is csak mutatóba lehet itt-ott látni. „Ha a marha- és sertésúhsa és föld egy-két ilyen fontosabb cikk is így eltűnik a másfétekről, akkor a háborunak menten vége lesz!” — mondta ezeket mások vigasztalására a szomaru képtű bécsi polgár. — **Vas huszasok.** A vas tiz- és huszfilleéseket már hetek óta verik Kőrömbányán, — járta ez a hír pár hét-tel ezelőtt. A vaspénzkeblő azonban eddig egy fiat

se láttunk még. — „De ne is lássunk!” — mondta egy öreg pesti főpincér. Éppen elég volt már a kukorica-tízesekből. — Ez a pénzem különben nem újsg; volt már ilyen Lykurgusz király idejében is. Bár az is igaz, hogy ez az uralkodó módfelett haragudott a vasgarasokra s amint a viszonyok javultak, nyomban kiebrudalta őket. Azóta se vertek vasból huszasokat. — Kora tavasz lesz az idén, úgy gondolja a bpesti kávéosk társulata és ez okon kérte a tanácsotól, hogy a „kávéházi ligetek”-et már e hónap 15-én kiállíthassák az utcára. A tanács eleget tett a kívánalomnak. — Egyeséges étlap és ételárak. A „Drezdai vendéglősök ipartársulata” utóbbi gyűlésén terbe vették, hogy valamennyi németországi társulattal érintkezésbe lépnek arra nézve, hogy az ételket és ételárakat egész Németországban egységesen állapítsák meg.

A kocsmái hitel. A fővárosi tanács az auzoráról és káros hitelügyletekről szóló törvény rendelkezéséhez képest, ezuttal is megállapította az italmérsi üzletekre vonatkozó hitelt. Ez a kocsmái hitel, miként az előző években, most is négy koronában lett megszabva. Aki ennél többet hitelez, kihágást követ el és 100 koronáig terjedhető büntetésre ítéltethető.

Katona Géza szabadjára. A vesztegetés és hadviselés érdekei ellen elkövetett büntett vétségével vádolt Katona Géza és társai elleni ügyben a budapesti büntető törvényszék január végén ítéltékzt és Szlavicsek Mihály kivételével, akit uolc hónapi börtönrre ítélték, az összes vádlottakat fölmentették. Az ügyesség semmisségi panasza folytán azonban Katona Géza, Róza Ödön és Szlavicsek Mihály további előzetes letartóztatásban maradtak. A letartóztatottak felfolyamodására a Kuria elrendelte mindhármuknak szabadlábra helyezését.

Papírszalvóba beszerzése végett forduljanak t. kartársaink a „Fogadó könyvnyomdához” Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 34.)
GYÁSZRÓVAT. Kirnbauer Samu, régi és vasmegében előnyösen ismert nagyvendéglős, február 26-án Budapesten 78 éves korában jobblétre szenderült. Elhunytat Muraszombatra szállították és az oitani családi sírhelyen temették el a közönség és a vendéglősök nagy részvéte mellett. Dobray János marosombati fogadó kartársunk elhunytan apósát gyászolja.

Csak magyarul. Aki fogadót vesz, bérrel vagy létesít s ugyancsak akik fogadó-üzletüket ta arozzák (renoválják) vagy újra berendezik, ezen alkalmat használják föl arra, hogy a magyartalan „szálloda” szót (mely az „Einkehrwirtschaft”-ból származik) cseréljék föl az eredeti, ősmagyar „fogadó” elnevezéssel. Ilyen eredeti jó elnevezéssel egyetlen nemzet se rendelkezik, tehát becsljük azt meg és becsljük meg általa magyar mivoltunkat.

Ezüst, kínai ezüst evőeszközt és hasonló árut lehetőség mindig újat vegyünk, mert a használt csak csekély százalékkal kerül kevesebbe. A legjobb len árúk Budapesten, a IV. ker. Váci-utca 8. sz. alatt létező és előnyösen ismert Hermann J. L. cégnél szerezhetők be.

Csak magyar terméket adjunk és ajánljunk a vendégeknek. Legalább, akik itthon vagyunk, így tegyünk szolgálatot hazánknak és így juttassuk érvényre honi érdekeinket. A Krondorfer és Gieshübler vizeket se ajánljuk, mert azok is idegen termékek. Fogyasszák azokat, akiknek termékkük: a kedves csehek és az általuk kedvelt oroszok.

Hátralekos előfizetőinket itt is kérjük, hogy esedékes tartozásukat mielőbb beküldeni sziveskedjenek.
Fogadó kiadóhivatala.

A mi katonáink.

— Háborus levelek. —

Az idő megy egyre, s az évszakok, miként a rokka orsója, forognak szüntelen. Most megint egy évszak végehez értünk. Utolsó napjai peregnék le a kietlen s a

jelen időben mindinkább változó és kellemetlen — télnék. És jön a *főtavalló*, az újabb és kellemesebb évszak, a szép „tavasz- és nyárvilág”, amelynek már napjai is derülnek. De lesz-e öröm benne, élvezhetjük-e gyönyörét a természet szépség- és zsendülésének? A véres harcok még egyre tartanak, katonáink mindegyre küzdenek, sőt az öregebbek is mennek már oltani a — nagy tüzet. Megállíthatják-e vajjon ezt a mind tovább harapódzó égő veszedelmet s a hősök asszonyai és leányainak lesz-e alkalmuk a béke virágát, a szép piros pünkösdi rózsát kitzünni a mi katonáink süvegje mellé?

Ide s tova két éve tart a nagyháborus a „Fogadó” régi lantos munkatársa, Somogyi Imre őrmester, (a gyulai jó öreg kocsmáros: Somogyi Gyula fia) a legelejtől részt vett benne és mindig a legveszedelmesebb tűzvonalakban harcolt. Lapjai, amiket a háború előtt szerkesztett, azóta megszüntek; de megszünt vesélese is, mellyel a mi olvasóinknak annyi kedves élvezetet szerzett. Most nem régen aztán — újra zendült latja. A múlt hónap 18-án a bukovinai harctérről tábori lapot küldött s ezt versben és így írta a Fogadó költője:

Kedves Fogadósom!
A napok mulnak csendesen,
A „Fogadó” jön rendesen,
És amikor harcolunk,
Oroszokat karcolunk;
Öket be nem eresszük,
S ha van rum, ezt — bevesszük.
Ha nem lövünk, hát ütnék,
Nyáron szalonalt sütnék;
S érve a „vers” végére —
Gondolok a békére . . .

Alig két hét után újabb tábori lapot küldött a mi poétánk; ezt már prózában írta s így szól:

— Hála az Ur Isteinek, — annyi sok, idegen földön való, szenvedéssel teli bolyongás után — soraimat már édes magyar hazám földjéről irhatom hozzád. Febr. 25-én, nagy lázzal és sárgaság-betegséggel kerültem Cserovnitza, majd Stanislaub s onnét Magyarhonba . . . E helyen 8-10 napig fogok tartózkodni, (az e hó 1-i Fogadót légy kegyes ide küldteni) s innét beljebb megyek tovább gyógykezelés végett. Minden további változásról tudósítás megys. Szeretettel üdvözlő igaz híved — Somogyi.

Dobránszky István február 20-án állomás-változást s kapcsolatban azt jelentette, hogy: Szerbia, Montenegro rendben van s onnan az orosz harctérre, Volhyniába ment. **Kedrovics Mihály** főtüzmester is „állást” változtatott s Fogadóját és egy V.-naptárt is, újabb címére indította. **Balogh József** tizedes háromszor is változott hamarjában s végül a délkeleti harctéren állapodott meg. **Hajba József** fővárosi vendéglős kartársunk, ki még 1914 őszén vonult be, sebesülve és betegen haza érkezett. Most már gyógyulóban van, **Schultz Gusztáv** főpincér sebesülve kórházba került, ahol több szakmabírelre talált. Egy sereg „Fogadót” kért küldeni — és küldtünk is — a mi katonáinknak. **Balogh Sándor** szakaszvezető (főp. acér) is kórházban van. Innen üdvözlí Szeged, Temesvár s brassói volt főnökeit és barátait.

Máté Bálint Szatmárról, hol a Pannonia kávéházban mint megszórt főpincér működött; 17 éves korában önként vonult be a huszárokhoz s vítezi tettei miatt már régebben őrmesterré léptették elő. E hónap elején pedig az I. osztályú vitézségi érdemmel tüntették ki.

Egy derék katonáinknak, a kondorosi **Liker Mihály** vendéglősnek ugyancsak

derék neje, naptár — és egy kis előfizetés rendezés — miatt irt hozzánk. Kedves és sokaknak igen tanulságos levelét szószerint itt közöljük:

A mai postával küldöm az esedékes előfizetés és kérem, ha még kapható naptár, sziveskedjenek egy példányt küldeni. Egyben szives elnézésüket kérem, hogy kissé elkéstem az előfizetéssel; de az én kedves férjem is a harctéren van s eddig nem nagyon gondolt fordítottam ilyen dolgokra. Pedig most rájöttem, hogy nekünk, többé kevésbé gyakorlatlan asszonyoknak, nagyon is szükséges egy ilyen jó szaklap, amelyből nemcsak a szükséges dolgokról értesülünk, hanem sok mindent tanulhatunk is. — Üdvözléttel Liker Mihályné. Kondoros.

Csöke Géza és **Palkovich Andor** szakasparancsnokok a Lovcsenek egy országtűzjáró irnak. — De jól esik itt, 17 hónap után a mi Fogadónkat olvasni. — mondják soraikban a mi katonáink. **Rösler József** a lövészárokból küldött levelet s ezt írta benne.

Zimankós, hideg időben telnek napjaink. Néha néha kisüt a nap, ilyenkor meg a sár feneketlen nagy. Általában csönd van, melyet csak néha ver föl egy-egy ágyu vagy puska döngésén. A táj kiáht, sehol egy mozgó lélek. Pedig itt ezek és ezek laknak s mozognak — láthatatlanul. Földalatti lakásokban tanyáznak s mély futóárkokban közlekednek.

És mennek, egyre mennek a földalatti tanyák új és újabb lakói. Február 1-én mentek el **Novák István** szatmári kávé és **Kabdebó István** kartársaink a 12-től honvédek menettel. **Brenner János** piszkei, **Bognár Rudolf** a tatabányai Kaszinó vendéglőse és **Magyar József** bajatonzamárdi vendéglős már előbb bevonultak. Harcha ment **Kalmár Dezso**, soproni főpincér is, míg **Lefler Károly**, a debreceni Hungáriakávéház főpincére most készül ezt tenni.

A 43-50-sek hadbaszolgáltatása nagy ritkítást csinált soraikban, mert hogy sokan vonultak be, úgy a fővárosi, mint a vidéki kartársak. A „Székeslőv. vendéglősök és kocsm. ipartársulata” tagjai közül **Korták Alajos** és **Izsák Mihály** választm. tagok vezetésével mentek zászló alá, az öregek. Hogy tagsági kötelezettségükre is figyelmeztetve legyenek; velük vonult be **Tatay István** társulati pénzbeszedő is. **Krizmanits Gusztáv**, **Huss László** budapesti és **Krajesonics Frigyes** komáromi főpincérek is mentek eleget tenni honvédelmi teendőknék. Bevonultak továbbá **Mészáros Ferenc** petrozsényi vasuti vendéglős, **Fleischmann Lajos** pusztázalmolyi nagyvendéglős, **Benkő Mátvás** hajduböszörményi kávé, **Brehm Vilmos** soproni főpincér és **Sztanics Ferenc** siklósi fogadós. **Lobermeyer József** főpincér, a miskolciak háborus poétája is bevonult, mint nem rég énekelte: rozmaringós kalappal, virágos kedvvel s a húsz éves unokáinak is dicséretére való fiatalos erővel. Adja Isten, hogy sikeresen bevégezze harci tetteit s a háborúból is és valamennyi katonánk mielőbb, de legkésőbb szép piros pünkösöd vasárnapjára, visszatérjenek.

NYILT-TER.

E rovat alatt közöltékert nem felelős a szerkesztőség.

„Lozunggal” megszóktó főpincér.

Volt étemmi főpincérem, **Jungberi György**, büztásfürdői illetőségű, 26 éves róm. kath., — üzletemből elsején, egy heti lozunggal megszóktó, sőt még idegen pénzt is vett föl, amivel nem volt megbízva.

— Az ilyen embert meg kell bélyegezni. — Az ügyességnél és csendőrségnél fel van jelentve, országos közörsége el van rendelve. Akik tudomással bírnak hollétéről, sziveskedjenek értesíteni. — **Schermann Kálmán** Hungária-fogadós, **Gyulafehérvár**.

ÜZLETI HIREINK.

Figyelmeztetés. Azon t. előfizetőink, kik a „Fogadót” a megjelenés napján nem kapják meg, a kiadóhivatalt sziveskedjenek erről egy levelező-lapon értesíteni.

A Fogadó szerkesztősége és kiadóhivatala május 1-től kezdve VIII. ker. Gyulai Pál-utca 9. sz. alatt van.

Je új-borok. A múlt évi rossz időjárás következtében alig volt vidék, ahol jó bor termelt volna. kivételt képez a „Visontai és a Mátrahegyaljai Szőlőtelepek Borértékesítő r.-társ.”, melynek új borai minőség tekintetében még az eddigi termést is jóval fölülmulják.

A Svábhegyi fogadó új kezekben. Ezen a címen előző számunkban megírtuk, hogy a Svábhegyi fogadót Unterreiner János vette át. Közleményünknek ez a része tévedésen alapul, amennyiben nevezett fogadónak nem Unterreiner J., hanem **Schlögl József**, a fővárosi Bristol-fogadónak 7 éven át volt főpincére lett az új tulajdonosa. Új fogadós kartársunk egyike az előkelő műveltségű s képzetesebb szakembereknek s így Budapestnek ez a jó hírű és szép kiránduló fogadói és vendéglői üzlete megint egy kitünő gazda kezébe került.

Üzlet-vétel vagy átvétel alkalmával szokásos „vendéglő-átvételi” vagy „vendéglő-nyitási” értesítések és minden egyéb nyomtatványokat t. kartársaink a **Fogadó-nyomdában** (Budapest, Szentkirályi-utca 34. sz.) rendeljék meg.

Putnokon a Várház című fogadót Herschkovits Bernát ez év elejével átvette. **Herschkovits** kartársunk fogadóját a mai igényeknek megfelelően egész újan tartozta és rendezte s szakavatoltságával üzlete jömenetét rövidesen megalapította.

A Ritz fogadó új gazdája. A fővárosi dunaparti Ritz-fogadó végre megszabadult csődtömeges gazdáitól és új gazda kezébe került. Új tulajdonosa a „Hungária szálloda részv. társaság” lett és pedig úgy, hogy összevásárolta a Ritz fogadó r.-t. részvényeit s a tartozásokért kötelezettséget vállalt. Az új gazda részv. társaság új címet is adott új fogadó-vállalatának: „Dunapalota” fogadónak hívják ezután a Ritzet, amelyet egyébként e hónap elejével vett át saját kezelésébe.

Vasuti vendéglős urak „papir-szalvéta” szükségletüket s a szükséges üzleti nyomtatványokat a **Fogadó-nyomda** vállalatnál, (Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 34.) sziveskedjenek megrendelni.

Belényesen a vasuti vendéglős bérletét Breiner Sándor ismert főpincér nyerte el. Új vendéglős kartársunk az üzletet saját kezelésébe a múlt hónap elejével vette át. Vállalkozásához sok sikert kívánunk.

Vendéglői és kávéházi cikkek beszerzése. Ugy az éttermi, mint a kávéházi **főpincér** urak fogájó, bon-block, tábla- és dákókréta és minden más cikket, valamint az **éthordó** urak hektograf stb. szükségletüket a legutányosabban a **Fogadó-nyomda** utján Bpest. VIII., Szentkirályi-u. 34. szerezhetik be.

Belgrád első fogadója magyar kézen. A belgrádi híres Moszkva-fogadót, a volt szerb-fővárosnak első ilyen üzletét bérbe adták s a sok pályázó közül a „Magyar csomagszállító r.-t.” a bécsi hason című r.-t. gal együtt nyerték el a bérletet. A magyar bérletössre és a közelségi viszonyokra való tekintettel, remélhetni lehet, hogy az ősi Nándorfehérvár első fogadójának vezetése is magyar kezébe kerül.

KERESTETNEK. T olvasóinkat kérjük, hogy az alább kerestet címek hollétét, kartársi szivessegből, a megtudni óhajókkal egy levelező-lapon közöljék. **Haász** Árpád éthordó (losonci) hollétét kéri egy lev. lapon tudatni **Báthory** Ferenc főpincér Füzesabony, vasuti vendéglő.

Galambos Ulrik, volt budapesti, később nagykanizsai lakos, főpincér jelenlegi hollétét kéri egy lev. lapon tudatni: **Schwarz** Ede dr. ügyvéd, Bpest, VI., **Hajós-utca 14.**

Popovics Antal hollétét kéri egy lev. lapon tudatni **Némethy** Sándor főpincér, Szeged, Koyal-Kávéház.

A hátralékos előfizetők. A „Fogadó” azon t. előfizetőit, akik előfizetésüket üzleti vagy egyéb elfoglaltság miatt elmulasztották eddig rendezni, ezuttal is fölkerjük, hogy a hátralékos díjakat sziveskedjenek az előzőleg e célból kapott postautalványon beküldeni a „Fogadó” kiadóhivatalának.

Családi öröm. **Pfeiffermann** János sárvári vasuti vendéglős kedves neje egy új katonával ajándékozta meg. Ez a katoná már a hetedik fia **Pfeiffermann** kartársunknak, akit ép ezekből igen sokan üdvözöltek az ösmerősök közt. A legkisebb **Pfeiffermann** Gáborra kerestető.

Lakás-és helyváltoztatásukat jelentő t. pincér-előfizetőink az új címmel kapcsolatban **volt lakhelyüket** (hogy előbb hol voltak?) szintén sziveskedjenek megírni. **Fogadó-kiadóhivatala**, Bpest, Gyulai Pál-u. 9.

HELYVÁLTOZÁSOK. **Mészáros** Elek Zólyomban a vasuti vendéglős (I. II. o. ét.) főp. állását töltötte be. U. itt a III. oszt. étterem főp. állását **Schwender** József tölti be. **Báthory** Ferenc Füzesabonyban a vasuti vendéglős (I. II. o. ét.) állását foglalta el. **Friesz** Mihály Hát-vanban a Bőhm-féle vasuti fogadói főp. állását töltötte be. **Török** József Garamberencén a vasuti vendéglős (I. II. o. ét.) főp. állását foglalta el. **Luka** János Besztercén a Sahling-féle fogadói étterme főp. állását foglalta el. **Kereskedő** Károly Komáromban a vasuti vendéglős főp. állását töltötte be.

HELYESZKÖZLŐ ROVAT.

Állás betöltés.

KERESÉK

1916. május 1-ére **elsőrendű szakácsot**, ki már elsőrangú üzletekben konyhafőnöként alkalmazva volt és szakképzettsége által egy újonnan megnyitandó, igen elegáns étterem közönségeinek igényeit kielégíteni tudna.

Keresek továbbá egy ügyes, szakképzett **vendéglői cukrászt**. Szolid magavisele, személyzettel szemben rendes bánásmód, feltétlen megkívánatik.

Ajánlatok eddigi működési helyük és igényeik megjelölésével 1916. március 20-ig **Szeged, Kass-vigadó címzendők.** 2-3

Alkalmazás keresés.

Két tisztas nő,

a háború kezdetén bevonult két főpincér neje, jobb vendéglői üzletben fölírónői, esetleg pincérnői alkalmaztatásra ajánlkoznak. Nyári vagy őrűdői üzletbe is hajlandók elmenni. Üzleti teendőiket szorgalmmal és lelkiismeretesen igérik és fogják teljesíteni. Szives megkeresések: **R. J.-né Debrecen, Varga-utca 24. sz. intézendők.** 2-3

Kezdő felelőnő

ajánlkozik kávéházba vagy étterembe, de csakis szolidabb üzletbe. Ajánlatot kér: **Hajdu I. Kispet, Rákóczi-utca 20.** 1-2

SZERKESZTOI ÜZENETEK.

Azon t. előfizetőink, akik a hoznak intézett leveleikre választ nem kaptak, jelen rovatsunkban távollatjuk meg a felelő választ. Csakis előfizetőinknek válaszolunk.

D. Körmenyi. Azon közleményünkbe egy kis sajálatos „tévedés” csuszott be, aminek megfelelő helyreigazítása nem fog elmaradni. Ideiglenes kijavítás már a mostani számunkban is történt. A 2. sz. jelzett kérdésről, majd csak a háború után lehet beszélni. Naptárt már a multkorii leveleire elküldötté kiadóhivatalunk. Üdvözet. — **Igazató.** Ajánlatát megfelelő helyre juttattuk. — **S. F. Z-egzerszeg.** Mint nyomdánktól értesülünk, annak a cikknek épen csak 60%-kal emelték föl az árát. Így ön is beláthatja t. kartársunk, hogy a régi árban nem szállíthatják. — **Ferenci.** A két különböző évfolyambeli naptárt és ugyancsak az utóbbi Fogadót is elküldötté kiadóhivatalunk. Az eleve bejelentett díjak beérkeztek. Szíves köszönet és köszöntés. — **R. M. T.-lajos.** Nem tudnánk olyan termelőt, aki hasonló minőségű terméket a kívánt árban szállítana. Sőt, jó néhány % kal drágábbban sem. Próbálja meg a „Visontai és mátrahegyaljai szőlőtelepek borért. r.-t.”-hoz (Gyöngyös) írni; talán itt sikerül a kívánt minőségű bort hozzon hasonlóan beszerezni. — **K. Szeged.** Az utóbbi lapok elmaradásának egyszerű postai „elkallódás” az oka, minthogy a kérdéses számokat a kiadóhivatal pontosan elküldötté. Emellett cikkeket a Fogadó-nyomdánál (Bpest, Szentkirályi-u. 34. sz.) beszerezhetők. — **V. J. Gy-falud.** Hasonló ügyben rövidesen három fordultak hozzánk s a baj okát egyik esetben nem ösmerik. Színte úgy tűnik föl, mintha valami járványserzéség jatszana közre, bár az is lehet — és ez a valószínűbb — hogy a hordó, mielőtt a bort belefejlették, túlságosan ki lett kőve és ez okozta az a kellemetlen bűszegség. De lehetett más baja is a hordónak; talán tisztátalan, talán pmszes, dohos volt és valahogyan így poshadt, vagyis „bűdsödött” meg a bort. Mindenesetre fontos volna tudni a baj okát, mert megfelelő javítási módot csak így lehetne ajánlani. Próbálja meg azonban — az első baj esetét véve — ezt az eljárást.

— **Gyógyáru-kereskedésben** (drogeria) vegyen 2 kilónyi csontszénport, tegye a (650 lit.) hordóba és tiz napig hagyja a borban. Ezután fejtsze le s a csontszénportól egészen megfeketedett bort vizahólyaggal derítse. Két hét után megint lefejtendő s hogy a feketesztint elvesztve, ugyanily időközben levőzössze; (borsajtárral leeresztés s magasabbról fölöntés). Ha nem teljesen romlott a bort, ezen eljárásra valahogy megjavul. — A bor a mai állapotában ecet céljára sem használható. — **K.-i-ös.** Ha ma katonákat látunk, legyünk annyira tisztelttel irántuk, hogy még az ilyen megtörtént, de egyébként lényegtelen hibát se vessük szemre. Ezt különösen illik gyakorolni azoknak k. kartársunk, akik nem katonák. — **Cím kiigazítás** megtörtént. Üdv.!

— **R. M. D.-tul.** A velünk ösmertettet esetet foglalja írásba s a „szabadabb mozgásra” vonatkozó kérelmével együtt terjeszse föl az üzletvezetéséhez, azzal a hozzáadással, hogy ezen ügyben az igazgatóságot is fölkeresni szándózik. Ily módon, több mint biztos dolgának sikere. Üdvözet. — **I. V. Harter.** Bár csak az ithonaki teljesítések úgy dolgoztak, mint azok a derék hős vitézek ott a harcfronton.

— **Naptárt** is, lapot is küldött kiadóhivatalunk. Üdvözet. — **S. L. Szeged.** Csak úgy háborusan. Üdy!

PAPIRSZALVÉTA különböző minőségben és jutányos áron szereshető be: „Fogadó-nyomda”-ban, Budapest, VIII., Szentkirályi utca 34.

Szeged városának

egyik legforgalmasabb helyén, az egész körzetben egyedül álló sörcsarnok, mely a legrosszabb viszonyok között is elad 400 hektó sört, 200 hektó bort, hitetlenes kimutatva, — hadbavonulás miatt azonnal eladó. 2200 kor. házber, hosszú szerződéssel bővebbet: **Skultety Lajos Szeged, Kálmán-utca 4.**

Luh-Erzsébet gyógyforrás.

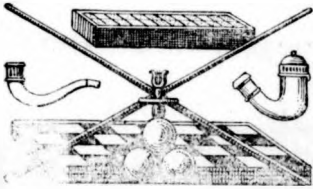
Borral a legjobb fröccs!

Kitünő ízű, igen üdítő ásványviz. Bor, cognac vagy citromsavval vegyítve.

Orvosi szaktelkintélyektől melegen ajánlva gyomor-bántalmak, étvágytalanság, gyomorfégés, köhögés, vérszegénység, tüdőbaj és vérköpések eseteiben.

Megrendelhető

Schönborn Buchheim gróf urad. ásványvizinek bérletőségénél, Szolyva.

Novágh Károly mű- és diszmű-esztergályos

Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 3. (Első Hazai Takarék pénztárral szemben)

Ajánlja saját készítményű **elefántcsont-teke (billiárd) golyók, dákok, sakk, dominó, lignum santum-golyók, bábuk, sétatobok, tajték- és borostyánkó dohánzó-eszközöket** stb. nagy választékban. — Billiárd-golyók **esztergályozása**, dákok, sakk és dominó javítása **olcsó árszámitással**, pontos határidőre való szállítással — elfogadtnak. □

Deák Ödönné

elsőrangú női ruhaterme

Bpest, Rákóczi-ut 19. sz. félem. 16

elvállal minden e szakmába vágó munkákat a legegyszerűbből a legfinomabbá kivételig. A szakmáinkhoz tartozó urnóknak és urleányoknak — **árkedvezmény.**

Tisztelettel
Deákné.

Hektográf-

lapok, ténták, készülékek stb. az étlapsokszorosításokhoz való cikkek legolcsóbban beszerezhetők a Fogadó-nyomdában, VIII., Szentkirályi-utca 34.

Ezen árak csak április 1-ig érvényesek

Szállodások és vendéglős urak figyelmébe!

Páratlan olcsó ajánlat vászon és damaszt árúban

	Kor. érték
Lenvászon lepedő 220 150 — —	drbjá 6.50
Kárpáti > 230 150 — —	> 5.50
Nehéz damaszt abrosz 150 150 — —	> 6.—
> > 150 180 — —	> 6.50
> > 150 220 — —	> 7.50
> > 150 300 — —	> 9.50
Kerti abrosz minden színben — —	> 3.50
Dupla kerti abrosz 150 200 — —	> 5.—
Ajour kávé-szalvéta — — — —	tuctja 4.80
Nehéz damaszt szalvetta 60 60 — —	> 12.—
> > 65 65 — —	> 14.—
> > 70 70 — —	> 16.—
Damaszt törülköző 60 120 — —	> 20.—
Dupla damaszt > 60 130 — —	> 24.—
Párnahuzat 88 76 — — — —	drbjá 4.50
Szegélyes paplanhuzat 130 170 — —	> 9.50
Nehéz flanel takaró 200 130 — —	> 8.—
Vászon pohár és edénytörő — —	tctja 15.—

DEUTSCH FERENC

..... vászon és damaszt áruháza
szállodások és vendéglősök szállítója
Budapest, VIII., Múzeum-körút 10.
A alapítási év 1895. Telefon József 4-60.

Vidéken

a „Máv.“ főműhely közvetlen közelében egy új épület, 23 év óta fennálló **hentes és vendéglő** helyiséggel, sarok, nagyforgalmu helyen, eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

4-5

Bérbeadó fürdői vendéglő.

Bikszád-fürdő vendéglője bérbeadatik. A jömenetéről ismert fürdő-vendéglő bérletére vonatkozó feltételek megtudhatók: **Waschata Győző** nagyvendéglősnél **Budapest, VIII., Baross-u. 7. alatt.**

3-5

ELADOM

nagyvendéglőmet, házzal együtt, vidéki járási székhelyen, nyugalomba vonulás végett, kedvező részletfizetéssel. Csak **komoly vevők** levelére válaszolok.

4-6

Igal

Vadkerty Lászlóné

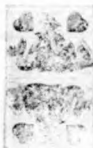
Somogy megye

Vendéglő bérbeadása.

Csornán, Kossuth Lajos-utca 497. házszám alatt levő „**Bárányszó**“ címzet vendéglő 1916. évi április 1-jére bérbeadatik. Bővebb felvilágosítás a tulajdonosnál megtudható.

Csorna, 1916 február 14. én.

2-2 Özv. Bierbauer Mihályné.

Brunovszky Károly

hygienikus játékkártya tisztítóintézet.
Budapest,
Szteve ay-u. 16.

A t. olvasók a „Fogadó“ hirdetésű rovatát is figyelemmel olvassák át.

Áldás a szenvedőknek a világhírű városligeti szénsavdus

„ILONA“

Artézia ásványviz.

Bort, étvágyat, kedvet javít. Gyomorrontást, bűt, haragot elhárít. Házhoz szállítja
„ARTÉZIA“ R.-T. BUDAPEST.
TELEFON 50-72.

Állandó borvásár.

Azon t. vendéglős kartársak, kiknek **móri borra** van szükségük, forduljanak hozzám teljes bizalommal.
Stoffer Mihály vendéglős Mór.

Böcögő József Korona-fogadója

és „Pannónia“ kávéháza, Miskolc. Kávéház, elsőrendű éttermek, sörcsarnok. Magyar konyha, kitűnő borok.

Magyar Paizs.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Zalaegerszeg. — **Magyar Paizs** erős szokimondó, független hullámp, magyar írást, hűtő terméket veő **magyar szállítmást terjeszt minden téren.** — Évi előfizetési ára 4 korona. (Legolcsóbb lap). Szerkesztik: **Borbély György** és **Horváth Lajos** Zalaegerszegen.

Kiss Ernő Korona-fogadója

Nagykanizsa — a város központján. Étterem, sörcsarnok kávéház, szép nyári udvar kertje — vendéglő. — Magyar konyha. — Kitűnő fajtárok

Szolnokon

3-4

az állomás közvetlen közelében, egy jó ösmeretséggel bíró jóforgalmu vendéglő. 10 szobás fogadóval (szállodával) — haláleset miatt — teljes berendezéssel átadó. A szobák a bérleten felül jövedelmeznek. Az existenciát és szép hasznos biztosító üzletet kartársaim figyelmébe ajánlom. Értekezni lehet a bérletnél: **Márschner József Szolnok, Erzsébet szálloda.**

Német nyelv megtanulása magánúton

A német nyelv tudására fogadó- és vendéglőtulajdonosoknak és alkalmazottaknak feltétlenül szükségesik van. **Dr. Ince Henrik** német nyelvtanból mindenki gyorsan és alaposan megtanulhat tanító nélkül németül. Az új kiadásban most megjelent kitűnő könyv ára 2 korona (utánvétellel 2 kor. 55 fill.) Megrendelési cím: **Magyar könyvkiadó** Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 23.

SAJT ::

Többféle kemény és lágy sajtot legfinomabb minőségben gyárt, továbbá eredeti emmentháliban állandóan nagy raktárt tart:

Stauffer és Fiai

nyugatmagyarországi sajtgyárak Répcelak.

Vendéglői- és kávéházi cikkek olcsó beszerzése

„Fogadó-nyomda“ Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 34. Telefon szám: 39-70.

S. It vidékre utánvet mellet: „papírszalvétát“, — fogvájót, — hektográf-lapokat és ténták, kártyatáblát, krétát, szivacsot, dákokrétát, dáko-bőrt s ragasztót; **szalmaszálakat** söntés-, konyha- és kávéházi iveket, bon-blokkokat és minden szükséges üzleti cikket.

Kiváló új fajborok!

Meghívás.

Ó borok nagy választékban!

Visontai és Mátrahegyaljai Szőlőtelepek **Borértékesítő Részvénytársasága**Elnök: Nagyméltóságú Dr. KALLAY ZOLTÁN v. b. t. t., Hevesvárm főispánja.
Igazgatóság székhelye: **GYÖNGYÖS** (Főtér, Lubyház, Új bankpalota).

Sürgőnycim: Postafiók 1. sz. Telefon 99. sz. Visontan. a tra

1908—1911. évjáratu és új fajborok.
Pecsenye, csemege, szamorodni és asszu-borok.Hazánk legnagyobb termő hegyi oltvány szőlőtelepei:
Bőültetett terület 540 hold. Évi termés 12,000 Hltr.

A t. vendéglős urakat meghívjuk szőlőtelepeink pincészetének megtekintésére, szükségletük méltányos árban, idejekorán való biztosítása céljából.

Borfajok: Mézes, Ezerjő, Rizling, Furmint (Som), Hárslevelű, Muskát-Otonell, Chasselas, Kövidinka, Pozsonyi, Erdei, Mustos, Madelaine, Kadarka, Otello, Oportó, Burgundi, Kabernet.

1916-ra szóló

Vendéglősök Naptára

megjelent. A fogadós és vendéglősparhoz tartozók ne mulasszák el ezt a fontos szakkönyvet megrendelni. A „Vendéglősök Naptára“ ára — 3 korona 20 fillér.

Megrendelhető:

Fogadó kiadóhivatala:

Budapest, VIII., Gyulai Pál-utca 9. sz.

Vendéglősök, kocsmárosok és kávéosok figyelmébe!Üveg és porcellán áruk nagy választékban és eredeti gyári áron kaphatók
ifj. **GRÜNWALD MÓR**
üveg- és porcellán nagy raktárban
Bpest, IV., Ferenc József-rakpart 6.
(a Ferenc József-híd közelében.)**KENYÉRCZACSKÓ**

kenyér, kifli és egyéb száraz sütemény higiénikus megőrzésére. Minden vendéglőben nélkülözhetetlen.

Megrendelhetők:
Fogadó-nyomda, VIII., Budapest, Szentkirályi-u. 34.

Figyelmeztetés! T. olvasóink ne csak a „vezércikket, és egyéb közleményeket olvassák el hanem figyelemmel böngésszék át a hirdetés-rovatot is.

Pincérek figyelmébe!Fő- és fizetőpincérek, kiknek *oldal-zsebtárca* (papírpénz), vagy (apró- és ezüstpénz számára) *pincértáskára* van szükségük, amelynek fenekébe beilleszthető, hanem a felső rész az aljával egy darabból készült, — a *legutányosabb árak mellett* — szerezhetik be:**Molnár Vilmos** *szervizkönyvtáros*, BUDAPEST, IV. *Károlyi-körút 28. (Központi városrész).*
Képes árjegyzék bérmentve**HERRMANN J. L. R.T.**

cs. és kir. udvari szállító

1819. évben alapított országos szabad. Alpacca-

Chinaezüst- és fémáru-gyárának f5raktára:

BUDAPEST, IV. KER., VACI-UTCA 8. SZ.

(Raktárak: Bécs, Gráz, Prága és Triestben.)

Nagy választék legszolidabb kivitelű tárgyakból Szállodák, Vendéglők, Kávéházak és háztartások részére.**S Z A K K Ö N Y V E K**

A „Vendéglősök Naptára“ előző évfolyamai az alábbi kedvezményes áron szerezhetők be:

1909 és 1911 évi. „Vendéglősök Naptára“
mely szakkiadványok különösen a borkelési és pincei teendőkre nézve tartalmaznak fontos tudnivalókat, egyenkint rendelve . . . 1 K 10 fill.
és együttesen rendelve, a kettő . . . 2 K 80 fill.1912 és 1913 évi. „Vendéglősök Naptára“
mely szakkiadványok a különböző közhasznú részekben kívül az „Etel szótárt“ tartalmazza, egyenkint . . . 1 K 60 fill.
és együttesen rendelve . . . 2 K 80 fill.1914 és 1915 évi. „Vendéglősök Naptára“
egyenkint . . . 2 K — fill.
és együtten rendelve . . . 3 K 50 fill.Megrendelések: Fogadó kiadóhivatala,
Bpest, VIII., Gyulai Pál-u. 9. intézendők.**= Papirszalvéták =**

A papirszalvéták használatának bevezetése nemcsak gazdasági hanem egészségügyi szempontból is ajánlatos. A hadügyi kormány ugyancsak ily célból rendelte el a vasuti vendéglőkben úgy Magyarország, mint Ausztria területén a papirszalvéták használatát. □ □ □ □ □ □ □ □ □ □

Papirszalvétákat a legjobb minőségben és legmérsékeltebb árak mellett cégyomással vagy anélkül, gyorsan és csinos kivitelben szállít: a**Fogadó-nyomda, Bpest, Szentkirályi-u. 34**